

**§ 9****Detaljplan för Gasverket västra i Norra  
Djurgårdsstaden****Beslut**

Remissen bevaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

**Ärendet**

Stadsbyggnadskontoret har bjudit in till samråd om förslag till detaljplan för Gasverket västra i Norra Djurgårdsstaden. Detaljplanens huvudsyfte är att möjliggöra ett bevarande samt en utveckling av del av de befintliga byggnaderna och utomhusmiljöerna inom Gasverket. I planförslaget ryms en skola för 900 elever (med möjlighet till förskola), friliggande förskola för ca 75 barn, idrottshall med fullstor bollplan, spårvägmuseum, internationell gästspelsscen för 750 – 2000 besökare samt centrumändamål anpassat till byggnadernas kulturhistoriska värden. Gasverksvägens sträckning ändras och en byggnad rivs. De befintliga konstgräsplanerna på Hjorthagens IP ingår också i planområdet.

Förvaltningen anser att planförslaget ger förutsättningar för en spännande utveckling av Gasverksområdets västra del. Förvaltningen har i dialog med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret fört fram behov av en friliggande förskola och en förskola integrerad i skolan vilket tillgodoses i detaljplane- förslaget. Förvaltningen anser att det är positivt att en barnkonsekvensanalys tagits fram och anser att det är viktigt att planförslaget analyseras och justeras utifrån förslagen i barnkonsekvensanalysen.

Förvaltningen anser att det är positivt att detaljplanen föreslår en upprustning av Klockparken till en finpark med historisk prägel. Förvaltningen bedömer dock att det finns anledning att ytterligare se över plangränserna mellan fastigheterna och parkmarken.

**Ärendets beredning**

Östermalms stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 20 maj 2014. Dnr 2014-342-1.5.3.

**Förslag till beslut**

Ordföranden Therese Carlborg m.fl. (M) yrkade att nämnden antar förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) yrkade bifall till socialdemokraternas förslag. Vice ordföranden Stefan Nilsson m.fl. (MP) anslöt sig till socialdemokraternas förslag.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden antagit förvaltningens förslag till beslut.

**Reservation**

Ledamoten Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och vice ordföranden Stefan Nilsson m.fl. (MP) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag enligt följande.

**Förslag till beslut**

Nämnden beslutar

att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag

att därutöver anföra följande:

Syftet med ärendet är att för framtiden bevara och utveckla gasverksområdet för ny verksamhet. Förslaget innebär att förutom kontor och museum nya skolor för ca 900 elever och förskolor för ca 75 elever tillskapas. Vi saknar emellertid något om fritidsverksamhet för barn och unga i området. Detta är en viktig fråga eftersom det visat sig att nämnden i stadens revisionsrapport 2012 inte kunnat erbjuda fritidsaktiviteter enligt kommunfullmäktiges intentioner och enligt rapporten 2013 behöver nämnden utveckla utbudet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Det är därför viktigt att utreda frågan om att etablera ett Aktivitetshus för unga/Humlanhus typ Fryshus i någon av de gamla tegelbyggnaderna.

Ny verksamhet i de gamla kulturminnesskyddade gasklockorna föreslås med teater och musik. En idrottshall med bollplan tillkommer i anslutning till Hjorthagens idrottsplats. Gasverksområdet i sin helhet är av högt kulturhistoriskt värde. Ny bebyggelse skall möta den befintliga med högkvalitativ arkitektur.

I planen prioriteras fotgängare och cyklister framför privatbilar och antalet parkeringsplatser hålls tillbaka. Många grönytor anläggs och lekplatser skapas. Dock kan konstateras att skolgården är i minsta laget. En ny gångled utefter Hjorthagens idrottsplats östra sida öppnas som kompletterar den nu befintliga

på västra sidan. Både Bobergsgatan och Gasverksvägen får gångstråk och cykelbanor.

Tyvär innebär planen också att många träd måste tas bort samt att det gamla marketenteriet rivs. Gasverksvägen läggs om så att förskolan hamnar söder om vägen och således avskiljs från övriga skolor. Scenverksamheten vid gasklockorna kräver angöring av långa lastbilar, 18 meter. Sett till bevarande av de kulturhistoriska värdena är det oroande. Vi anser att en ramp för underjordisk lastning och lossning till gasklocka 1 med en koppling till gasklocka 2 är att föredra trots att det medför högre kostnad. I det här fallet med en mycket lång tidshorisont är det, enligt vårt sätt att se, viktigare att i första hand prioritera det kulturhistoriska värdet.

Vi ställer oss således i huvudsak bakom förvaltningens remissvar men noterar särskilt att skola och förskola anläggs precis intill Gasverksvägen med eller utan skyddsmur. Visserligen kommer trafikmängden på denna väg förmodligen att minska när Norra länken öppnar i november 2014 men erfarenheten talar för stor försiktighet i den bedömningen. Vi föreslår att trafiken till och från Ropsten stängs för genomfart och endast lokal trafik tillåts på Gasverksvägen den dag då skolorna öppnar och Norra länken finns på plats. Enligt tidigare överenskommelser ska Björnnäsvägen stängas för genomfart då Norra länken öppnas. Då minskar också behovet av genomfart på Gasverksvägen.

Mot bakgrund av tidigare verksamhet inom gasverksområdet måste i samband med kommande arbeten alla byggnader och fyllnadsmassor kontrolleras med avseende på föroreningar. Det gäller i synnerhet på barnens skolgård och lekplatser. Det finns två bergrum i Hjorthagsberget inte långt från planområdet som tidigare använts för lagring av råbensin. Denna lagring har skett direkt mot bergväggen varför troligtvis små mängder bensin kommer att finnas kvar även efter sanering. Läckage till grundvatten kan förekomma. Vi anser det är viktigt med ett avtal om fortsatt sanering och att kostnaden som sig bör belastar förorenaren.

Det skall bli spännande att följa fortsättningen på projektet Gasverket. De gamla vackra gasklockorna öppnar upp för en ny unik stadsmiljö och en särpräglad teater- och musikmiljö. Det är roligt att så stor del av miljön här tillägnas våra barn som förhoppningsvis kommer att präglas av det.

**Särskilt uttalande**

Ledamoten Jaime Barrios m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Gällande Detaljplan för Gasverket västra i Norra Djurgårdsstaden: på s. 25 i tjänsteutlåtande står att det planeras en yta för spontanidrott på taket av idrottshallen i området "Gasverket västra" i Norra Djurgårdsstaden. Ytan ska täcka behovet av lek och spontanidrott för både tjejer och killar i skolåldern.

Vi rekommenderar att det görs en aktiv satsning för att ytan verkligen ska användas av tjejer i lika stor utsträckning som av killar. Erfarenheter från t.ex. Malmö stad (som arbetar aktivt med jämställdhet) visar att killar oftast tar över spontanidrottsplatser om inga speciella satsningar görs.

Ett sätt att utforma spontanidrottsplatser så att tjejer också tar del av dem är t.ex. att andra fritidsaktiviteter använder sig av spontanidrottsplatsen och erbjuder särskilda aktiviteter enbart för flickor där. Det är en mycket relevant aspekt och samverkan med olika aktörer är berikande och viktigt för att säkerställa jämställdhetsintegrering. För fler idéer skulle förvaltningen kunna ta hjälp av personer, kommuner eller organisationer som har erfarenhet med jämställdhetsintegrering.